

Arealets Benyttelse i Aaret 1907.

O nsdagen den 25. Marts holdt Direktøren for Statens statistiske Bureau, Hr. *Michael Koefoed*, et meget interessant Foredrag i Landhusholdningsselskabet om ovenstaaende Emne. Da Bureauets Opgørelse imidlertid endnu ikke er afsluttet, men foreløbig kun omfatter 9 Amter, refereres Foredraget ikke her i dets Helhed, men der gengives kun nogle af dets Hovedpunkter. Naar den samlede Arealopgørelse foreligger til Efteraaret, vil Tidsskriftet derimod bringe en udførlig Omtale af denne.

De 9 Amter, Foredraget omhandlede, vare 5 paa Øerne: Kjøbenhavns, Frederiksborg, Holbæk, Bornholm og Svendborg Amter, 4 i Jylland: Aalborg, Hjørring, Thisted og Ribe Amter.

Den Udvikling, der har fundet Sted i disse 9 Amter siden Arealopgørelserne i 1896 og 1901, kan kortelig karakteriseres saaledes: Det samlede dyrkede Areal har paa det nærmeste haft samme Størrelse i 1896, 1901 og 1907, derimod er det besaaede Areal gaaet stærkt frem, idet saa vel Brakarealerne som Græsarealerne ere aftagne. Inden for de besaaede Arealer er der Nedgang for Kornarealerne, en Nedgang som navnlig rammer Byg og Havre, medens Blandsæden er gaaet stærkt frem. Tilvæksten i det besaaede Areal kommer udelukkende Foderroearalerne til Gode, i hvilke Stigningen har været ganske overordentlig, idet ikke alene de Arealer, der tidligere henlaa som Brak eller til Græs, maa søges i Foderroearaler-

nes Opgang, men ogsaa inden for de besaaede Arealer betyder Nedgangen for Kornarealet en Forskydning i Retning af Foderroedyrkning.

Enkelte Tal til Belysning af disse Forhold skulle fremdrages. Det besaaede Areal udgjorde i de nævnte 9 Amter i 1896, 1901 og 1907 henholdsvis 1.068.000, 1.100.000 og 1.162.000 Tdr. Land. Helbrakarealerne gik i de 11 Aar tilbage med 54.000 Tdr. Ld. (41 pCt.) og Græsarealerne med 55.000 Tdr. Land (8 pCt.), medens Halvbrakarealerne gik op med 11.000 Tdr. Ld. (25 pCt.). Hvedearealet tiltog saavel i Perioden 1896—1901 som i Tiden 1901—07 (i alt med 5561 Tdr. Ld.), medens Rugen aftog med det samme Antal Tdr. Ld. Arealerne med Byg og Havre gik meget ned i begge Perioder, henholdsvis med 44.000 og 36.000 Tdr. Ld. Derimod gik Blandsæd til Modenhed frem med 45.500 Tdr. Ld. (50 pCt.). — For Kornarealet som Helhed bliver Resultatet en Nedgang i de 11 Aar paa 34.500 Tdr. Ld. (4 pCt.).

Vender vi os til Rodfrugterne, bliver Billedet et helt andet — her træffe vi en rivende Fremgang. Kartoffelarealet er dog gaaet ned paa Øerne, om end ikke meget. Men for Foderroerne er Fremgangen overordentlig stor. Runkelroerne gik i alt frem med 36.000 Tdr. Ld. (31.000 paa Øerne, 5000 i Jylland), og af Tilvæksten faldt den ene Tredjedel paa Perioden 1896—1901, de to Tredjedele paa Perioden 1901—07. Kaalrabi gik op med 48.000 Tdr. Ld. (3000 paa Øerne, 45.000 i Jylland), og Turnips og andre Foderroer med 27.000 Tdr. Ld. (3000 paa Øerne og 24.000 i Jylland). Som Helhed gik Foderroearialet i de 11 Aar op med ca. 200 pCt. (100 pCt. paa Øerne, 354 pCt. i Jylland). Absolut og forholdsvis er Foderroearialet i Danmark nu meget stort. Gaar man ud fra, at den Tilvækst, der er fundet for de 9 Amter, svarer til hele Landets, skulle vi nu have et Foderroearial paa henved 250.000 Hektarer*); Tyskland og Frankrig

*) 1 ha = 1,8 Tdr. Ld.

har omtrent et 3 Gange saa stort Areal, England et 4 Gange saa stort, men Østerrig har kun 200.000, Ungarn 100.000, og hverken Holland, Belgien eller Sverige naar de 100.000 ha. I Forhold til det hele dyrkede Areal udgør vort Foderroeareal ca. 9 pCt., medens Foderroearealet i England er godt 5, i Belgien godt 3, i Tyskland og Frankrig 2 pCt. og i Sverige, Ungarn, Østerrig og Holland ligger det mellem 1 og 2 pCt.

Udviklingen i vort Agerbrug har altsaa været: Overgang fra Brak og Græs til besaaet Areal, inden for dette Foderroernes enorme Fremgang og Tilvækst i Bland-sædsarealet, men Nedgang i Byg- og Havrearealerne.

De 9 Amters Skovareal var i 1896: 196.000 Tdr. Ld., i 1901: 203.000 og i 1907: 244.000 Tdr. Ld. Tilvæksten har altsaa været 47.000 Tdr. Ld., nemlig 7000 paa Øerne og 40.000 i Jylland.

Der blev i 1907 for første Gang indsamlet Oplysninger om Landbrugsmaskinerne. Hver enkelt Besidder eller Bruger skulde angive, om der paa Ejendommen i det sidste Aar var anvendt Bredsaamaskiner, Radsaamaskiner, Slaamaskiner, selvaflæggende Mejemaskine, selvbindende Mejemaskine og Tærskværk. De indsamlede Oplysninger ere endnu kun bearbejdede for Københavns, Bornholms og Hjørring Amter. Det viser sig, at paa 8800 af de i disse Amter værende 23.000 Ejendomme paa 1 Td. Ld. og derover har der været anvendt Maskiner af en eller anden Art, samt at Maskinteknikens Anvendelse vokser med Ejendommens Størrelse. De hyppigst anvendte Maskiner vare Tærskværker, derefter Slaamaskiner, selvaflæggende og selvbindende Mejemaskiner, endelig Bredsaamaskiner og mindst Radsaamaskiner. — Af de 23.000 Ejendomme havde 709 Vindmotor, 9533 Ajlbeholder og 1132 Møddinghus.